

Wratten

Inhoudsopgave

Klik op het onderwerp om verder te lezen.

Wat zijn wratten?	1
Hoe ontstaan wratten?	1
Wat zijn de verschijnselen?	1
Hoe wordt de diagnose gesteld?	2
Wat is de behandeling?	2
Wat kunt u zelf doen?	4
Wat zijn de vooruitzichten?	4
Tot slot	4
Belangrijke telefoonnummers	4

Wat zijn wratten?

Wratten zijn verheven, bloemkoolachtige en vast aanvoelende uitgroeisels van de huid. De officiële benaming is verruca. Meestal zijn er meerdere wratten gelijktijdig aanwezig. Voorkeursplaatsen zijn de handen en vingers. Wratten komen veel voor, het meest in de leeftijdsgroep tussen 12 en 16 jaar.

Hoe ontstaan wratten?

Wratten worden veroorzaakt door virussen. Een virus is een klein micro-organisme, dat ziekte kan veroorzaken. Wratten zijn besmettelijk. De virussen die de verwekkers zijn van de gewone wratten, worden officieel 'humane papillomavirussen' genoemd. Bolhoedwratjes worden door een ander virus veroorzaakt. De tijd die verloopt tussen een besmetting en het ontstaan van een wrat kan 3 tot 6 maanden of zelfs langer bedragen.

Wat zijn de verschijnselen?

Wratten zijn veel voorkomende afwijkingen. Vooral bij kinderen komen zij veel voor. Echter ook bij volwassenen komen wratten voor. De meest voorkomende wratten op kinderleeftijd zijn: de verruca vulgaris, de verruca plantaris, de verruca plana en de verruca filiformis.

De verruca vulgaris, dat wil zeggen de gewone wrat, is een rond, scherp begrensd, sterk verhoornend bloemkoolachtig uitgroeisel. Kenmerkend is vooral de sterke verhoorning. Er zijn meestal meerdere wratten, vooral aan de handen, soms op de knieën, de ellebogen en het gezicht.

De verruca plantaris, of voetwrat, vindt men aan de voetzool. Men onderscheidt 2 typen: de mozaïekwrat (die zich oppervlakkig uitbreidt) en de doornwrat (pijnlijk en in de diepte groeiend). De wratten aan de voeten gaan eveneens met sterke verhoorning gepaard. Voetwratten worden zowel bij kinderen gezien, als ook bij volwassenen.

De verruca plana is een vlakke wrat. De wrat is een glad, vlak en slechts enkele millimeters groot, huidkleurig of lichtbruin bobbeltje. Gewoonlijk zijn ze talrijk aanwezig en komen ze voornamelijk op het gezicht, armen en benen voor.

De verruca filiformis is een vingervormige uitstulping van de huid op een smalle steel. Het is een vingervormige variant van de verruca vulgaris in het gezicht. Bij kinderen zitten ze vooral op de lippen, neus of oogleden.

Het condyloma acuminatum is een bloemkoolachtig, soms gesteeld, vormsel dat rond de anus en/of de geslachtsorganen voorkomt. Vaak zijn er meerdere condylomata aanwezig. Ze worden voornamelijk bij volwassenen aangetroffen. Condylomata worden ook wel venerische wratten genoemd (venerisch = van Venus; Venus is de godin van de liefde). Overdracht van het virus kan via seksueel contact of nauw (niet-seksueel) contact plaatsvinden. Voor pubers en ouderen met condylomata acuminata, kan het van belang zijn dat ze ook op andere seksueel overdraagbare aandoeningen (SOA) worden onderzocht. Daarbij moet(en) dan ook de partner(s) worden onderzocht.

Mollusca contagiosa, ook wel 'bolhoedwrattjes', 'waterwrattjes' of 'luchtpukkels' genoemd, worden door een groot pokkenvirus veroorzaakt. Het zijn halfbolvormige, gladde, huidkleurige, vastaanvoelende bultjes, die er doorschijnend of wit uitzien. Centraal ziet men vaak een delle (inzinking). Na zijdelingse druk op het bultje kan men een witte brij te voorschijn drukken (molluscumbrij). Meestal ziet men deze infectie bij kinderen of jong volwassenen. Bij kinderen komen mollusca vooral voor op de romp, de armen en benen, soms echter ook in het gezicht en op het onderlichaam. Ze bevinden zich zelden op de handpalmen en de voetzolen. Doordat ze in groepjes bij elkaar staan kunnen soms grote vormsels ontstaan. Niet zelden komt er een bacteriële infectie bij waardoor zo'n wrat dik, rood en pijnlijk wordt en er korsten ontstaan. Besmetting vindt plaats door intensief huidcontact tijdens spelletjes, op school, gymnastiek, zwemmen, judo een dergelijke en op oudere leeftijd voornamelijk via geslachtsverkeer. De tijd tussen besmetting en het ontstaan van de afwijkingen varieert van 1-2 weken tot 6 maanden.

[\(terug naar beginpagina\)](#)

Hoe wordt de diagnose gesteld?

De afwijkingen zijn meestal zo kenmerkend, dat de arts de diagnose direct zonder verder onderzoek kan stellen. Zelden zal het nodig zijn om een klein stukje huid weg te nemen voor aanvullend onderzoek. Soms is het nodig om het wrattype nader te bepalen.

Wat is de behandeling?

Behandeling is niet altijd nodig. De wratten verdwijnen spontaan binnen 2 jaar bij tweederde van de patiënten. Behandelen is alleen nodig wanneer de wratten hinderlijk of pijnlijk zijn of cosmetisch storen.

Doel van elke behandeling is het vernietigen van de opperhuid, waarin de virusdeeltjes zich bevinden. Het is niet mogelijk het humaan papillomavirus rechtstreeks te doden of te inactiveren.

Aanstipvloeistoffen/zalven

Van oudsher worden preparaten als salicylzuur in zalf, in pleister of tinctuur of cignoline in tinctuur gebruikt, met wisselend resultaat. Deze middelen hebben vooral een hoornverwekkende werking, maar maken tevens de huid stuk. Daarom moet de omringende gezonde huid met zinkolie, zinkzalf of vaseline worden beschermd.

Men brengt de tinctuur (aanstipvloeistof) 1-2x daags aan, meestal onder een pleister.

Zalven: De voorgeschreven zalf wordt voor de nacht gesmeerd waarbij de huid rondom de wrat moet worden afgeplakt met pleisters. Over de ingesmeerde wrat komt ook een pleister. 'S morgens mogen de pleisters er af en kan de wrat, die er nu een beetje wit uitziet voor een deel worden afgeraspt. Dit kan 3 keer per week herhaald worden. Langzaam wordt de wrat dunner en levert minder pijnklachten op.

Vaak gaat de wrat op deze manier ook op den duur vanzelf weg.

Deze lokale middelen kunnen overgevoeligheidsreacties veroorzaken. Effect van de therapie is bij al deze smeersels pas na 2 tot 3 maanden te verwachten.

Bij verrucae planae (vlakke wratten) is een vitamine A zuur bevattende crème de beste behandeling. Het is over het algemeen afdoende. Ook mollusca contagiosa (luchtpukkels) reageren soms goed op aanstippen met vitamine A zuur bevattende crème of tinctuur. Een nadeel is echter dat de huid om de wratten gemakkelijk en snel geïrriteerd raakt. Condylomata acuminata kunnen met een podophylline tinctuur (phytopodophylline) worden aangestipt. Het succes van deze behandeling is wisselend.

Bevriezing met vloeibare stikstof

Dit is de behandeling met het meeste effect bij verrucae vulgares en plantares. De stikstof stimuleert het lichaam om de wrat af te stoten. Nadelen van de behandeling zijn pijn direct na of tijdens de behandeling en (bloed)blaren, die enige dagen hinder kunnen geven. Na twee weken kan je het eelt verwijderen. Bevriezing in de buurt van de nagels kan erg pijnlijk zijn en soms tot blijvende beschadiging van de nagels leiden. Bij mollusca contagiosa wordt deze methode ook toegepast, als er erg veel wratten zijn. De bevriezing vindt slechts kort en oppervlakkig plaats.

Als er een blaar ontstaat en zit de blaar op een vervelende plaats dan kunt u de blaar met een steriele naald doorprikken. Hebt u geen steriele naald, dan kunt u een gewone naald ontsmetten. Dat kan door hem schoon te maken met een ontsmettingsmiddel (sterilon, dettol) of door hem in een vlam te houden. Druk na het doorprikken het vocht er zachtjes uit. De velletjes van de blaar kunt u gewoon laten zitten.

Het is belangrijk dat u de huid na het doorprikken goed ontsmet en afdekt met een wondgaasje. Na het doorprikken zal de blaar net zo genezen als een gewoon wondje.

[\(terug naar beginpagina\)](#)

Behandeling grote voetwratten op de voetzool

Wratten zijn dus eeltknobbels die naar buiten groeien. Op de voetzolen worden de wratten bij staan en lopen naar binnen gedrukt, waardoor deze dieper zitten en pijnlijker worden. Wratten op de voetzolen zijn daardoor vaak moeilijker te behandelen. Stikstofbehandeling heeft in dit geval meestal weinig effect. De wrat zit te diep. Eerst moet de wrat worden behandeld met een zalf en ook moet de wrat worden afgeraspt. Pas als de wrat dunner is geworden heeft stikstofbehandeling zin. Ook kan men de harde eeltlaag op de wrat met schuurpapier af schuren zodat deze steeds dunner wordt. Als de wrat dun genoeg is kan deze vervolgens behandeld worden met stikstof. Dit gebeurt in overleg met desbetreffende arts en/of verpleegkundige.

Behandeling met Monochloorazijnzuur

Dit is een agressief bijtende stof. Het wordt aangebracht op de wrat met een wattenstokje, dat even in de vloeistaf is gedoopt (zorgen dat het niet drupt). Dit kan om de 7 dagen worden herhaald. Wanneer de wratten dun zijn, kan deze behandeling pijnlijk zijn.

Als de wrat onvoldoende reageert op de behandeling en steeds weer terug komt, is uw weerstand tegen wratten nog onvoldoende ontwikkeld. Deze natuurlijke weerstand zal normaal gesproken steeds

sterker worden waardoor de wrat uiteindelijk toch zal verdwijnen. Bij onvoldoende reactie op de stikstofbehandeling is het niet zinvol om dit steeds maar te blijven herhalen. De arts en/of verpleegkundige zal in dat geval dan ook adviseren om te stoppen met de behandeling, of deze gedurende een half jaar te onderbreken.

Andere therapieën

In uitzonderlijke gevallen, bij hardnekkige niet op andere behandeling reagerende wratten kan men een behandeling overwegen, waarbij men een celremmer, zoals Bleomycine, in de wrat spuit. Nieuw en experimenteel zijn de behandelingen met Interferon of Diphencyprone; dit zijn stoffen die op de plaats van de wrat een verhoogde afweer opwekken.

Wat kunt u zelf doen?

Preventieve maatregelen hebben alleen bij voetwratten enig nut. In alle andere gevallen zijn deze veel moeilijker of minder praktisch. Door in gemeenschappelijke ruimten zoals gymnastieklokalen niet op blote voeten te lopen kan de kans op een infectie kleiner worden.

Wat zijn de vooruitzichten?

De meeste wratten verdwijnen vanzelf, zij het dat het lang kan duren. Wratten aan de hand, onder de nagels en op de voetzolen kunnen echter zeer hardnekkig zijn.

Tot slot

Als u na het lezen van deze brochure nog vragen hebt, kunt u ze aan uw behandelend arts stellen.

[\(terug naar beginpagina\)](#)

Belangrijke telefoonnummers

ETZ (Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis): (013) 221 00 00

Polikliniek Dermatologie (013) 221 00 40

Locatie ETZ Elisabeth
Route 33

Locatie ETZ TweeSteden
Polikliniekgebouw, Wachtruimte 1

Locatie ETZ Waalwijk
Wachtruimte 2, nummer 7

Dermatologie, 1.512 02-19

Copyright© ETZ
Afdeling Communicatie

Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.